

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Πειραιάς, 14 Δεκεμβρίου 2021

Αριθ. Πρωτ.: ΓΠ - 560

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

- Προς:**
- Υπουργό Οικονομικών
κ. Χρήστο Σταϊκούρα
  - Υπουργό Παιδείας & Θρησκευμάτων
κα Νίκη Κεραμέως
  - Υπουργό Εργασίας & Κοινωνικών
Υποθέσεων
κ. Κων/νο Χατζηδάκη
  - Υπουργό Υγείας
κ. Αθανάσιο Πλεύρη
  - Υπουργό Περιβάλλοντος &
Ενέργειας
κ. Κων/νο Σκρέκα
  - Υπουργό Εσωτερικών
κ. Μαυρουδή Βορίδη
  - Υπουργό Μετανάστευσης & Ασύλου
κ. Παναγιώτη Μηταράκη
  - Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης
κ. Κυριάκο Πιερρακάκη

Κοιν.:

- Υπουργείο Οικονομικών
Αυτοτελές Τμήμα
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου,
Υπόψη: κ. Δ. Δημητρόπουλου
Email: d.dimitropoulos@minfin.gr

Αξιότιμοι κ.κ. Υπουργοί Οικονομικών, Παιδείας & Θρησκευμάτων, Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Εσωτερικών, Μετανάστευσης & Ασύλου και Ψηφιακής Διακυβέρνησης,

Σε απάντηση της Αναφοράς με αρ. πρωτ. 754/8.12.2021 Βουλευτή του κόμματος «Νέα Δημοκρατία» κ. Γεωργίου Καρασμάνη, η οποία μας διαβιβάστηκε με το υπ' αρ. 157926ΕΞ 2021/10.12.2021 έγγραφο του Αυτοτελούς Τμήματος Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών, με θέμα «Αναφορά με αρ. πρωτ. 754/8.12.2021», η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) σας ενημερώνει:

Η Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών 2021 διενεργείται από την ΕΛΣΤΑΤ βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 763/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις Απογραφές Πληθυσμού και Στέγασης και του Νόμου 4772/2021 (ΦΕΚ 17/ Α'/ 5-2-2021). Στο Νόμο περιλαμβάνονται αναλυτικά οι μεταβλητές που συγκεντρώνονται μέσω των Γενικών Απογραφών 2021 (Γεωργίας-Κτηνοτροφίας, Κτιρίων και Πληθυσμού-Κατοικιών).

Σύμφωνα με τις διεθνείς συστάσεις για το σχεδιασμό των ερωτηματολογίων των Απογραφών, αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν όσο το δυνατό λιγότερες μεταβλητές προκειμένου να διασφαλίζεται η συγκρισιμότητα με τις μεταβλητές των προηγούμενων απογραφών, ενώ τα ερωτήματα πρέπει να είναι σαφή, κατανοητά και να αποφεύγονται αναφορές σε ευαίσθητα χαρακτηριστικά του πληθυσμού. Μεγάλης έκτασης ερωτηματολόγια και ερωτήματα που αφορούν ειδικές ομάδες και χαρακτηριστικά του πληθυσμού θέτουν σε κίνδυνο το βασικό στόχο της συλλογής των μεταβλητών, ενώ είναι πιθανό να αποθαρρύνουν τους ερευνώμενους είτε λόγω υπερβολικής όχλησης είτε λόγω επιφυλάξεων για το σκοπό της Απογραφής.

Για τη συλλογή πληροφοριών που αφορούν σε ευαίσθητα χαρακτηριστικά του πληθυσμού (όπως τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στην υγεία, το θρήσκευμα, τις πολιτικές πεποιθήσεις κ.λπ.), σχεδιάζονται ειδικές έρευνες με συγκεκριμένο πληθυσμό-στόχο, οι οποίες δεν απευθύνονται στο γενικό πληθυσμό. Οι ειδικές αυτές έρευνες σχεδιάζονται σε συνεργασία με εξειδικευμένους επιστήμονες (π.χ. κοινωνιολόγους και επαγγελματίες υγείας) οι οποίοι έχουν τις απαιτούμενες γνώσεις και την εμπειρία για την προσέγγιση ειδικών ομάδων του πληθυσμού και την κατάλληλη διατύπωση και θέση των ερωτημάτων. Αντίστοιχα, οι ερευνητές που θα διατυπώσουν τις ερωτήσεις στον συγκεκριμένο πληθυσμό-στόχο θα πρέπει να έχουν την κατάλληλη εκπαίδευση προκειμένου να διατυπώσουν ορθά τις ερωτήσεις στους ερευνώμενους. Κρίσιμο στοιχείο για την επιτυχία τέτοιων ερευνών θα είναι η ορθή αναπροσαρμογή των δειγματοληπτικών πλαισίων όλων των δειγματοληπτικών ερευνών της ΕΛΣΤΑΤ για την επόμενη δεκαετία, που θα προκύψει από την καλή διεξαγωγή της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών φέτος.

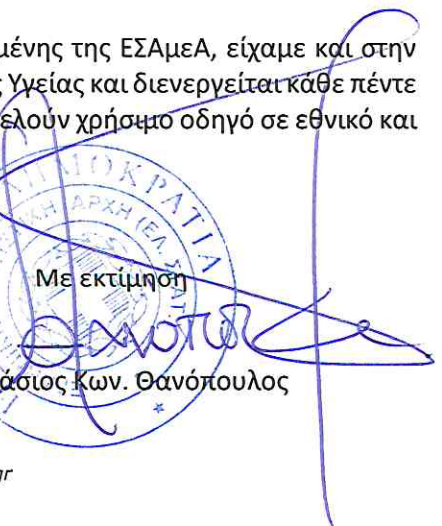
Με βάση τα παραπάνω, τεκμαίρεται ότι η Απογραφή Πληθυσμού δεν είναι το κατάλληλο εργαλείο για τη συλλογή πληροφοριών αυτού του είδους ενώ τα ερωτηματολόγια των Γενικών Απογραφών έτους 2021 έχουν σχεδιαστεί με βάση τους προαναφερθέντες κανόνες και το Νόμο 4772/2021 που άλλωστε ψηφίστηκε με ευρύτατη πλειοψηφία στη Βουλή. Αξίζει να σημειωθεί ότι, με πρωτοβουλία της ΕΛΣΤΑΤ, η Απογραφή του 2021 είναι η πρώτη απογραφή στην ιστορία του ελληνικού κράτους που διενεργείται δυνάμει νόμου που ψηφίστηκε από τη Βουλή (μέσω της τακτικής διαδικασίας μάλιστα) σε αντιδιαστολή με όλες τις παρελθούσες απογραφές που διενεργούνταν δυνάμει προεδρικών (ή παλαιότερα βασιλικών) διαταγμάτων. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι σε αντίστοιχη προσπάθεια συμπερίληψης ερωτημάτων συναφών με την αναπηρία στο ερωτηματολόγιο της Απογραφής Πληθυσμού του 1991, και παρά το γεγονός ότι η διατύπωση ήταν αρκετά σαφής, τα συλλεγμένα στοιχεία κρίθηκαν χαμηλής αξιοπιστίας και τα σχετικά αποτελέσματα δεν δημοσιεύθηκαν.

Τονίζεται ότι, με βάση και τις προτάσεις της ΕΣΑμεΑ, συμπεριλήφθηκαν για πρώτη φορά στο ερωτηματολόγιο της Απογραφής Κτιρίων 2021 δύο ερωτήματα αναφορικά με την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε αυτά (μέχρι την είσοδο και από την είσοδο μέχρι τον ανελκυστήρα).

Θέτω επίσης υπόψη σας ότι η ΕΛΣΤΑΤ και οι φορείς που περιλαμβάνονται στο Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα αναπτύσσουν, παράγουν και διαδίδουν σύμφωνα με τις αρχές του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος και την κείμενη νομοθεσία επίσημες στατιστικές σχετικά με τα ΑμεΑ, καθώς και με τα εμπόδια που αυτά αντιμετωπίζουν κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους. Υπό αυτό το πρίσμα, ήδη από το 2018, συνέστησα ομάδα εργασίας που ασχολείται με την ανάπτυξη στατιστικών για ΑμεΑ.

Χάρη στη συνεργασία αυτή προχωρήσαμε στην ενσωμάτωση ερωτημάτων για τα άτομα με αναπηρία στην ετήσια Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (SILC). Συγκεκριμένα, τα ερωτήματα τα οποία συμπεριελήφθησαν αφορούσαν στην καταγραφή των ατόμων που χρήζουν φροντίδας ή υποστήριξης λόγω χρόνιων προβλημάτων υγείας, αναπηρίας ή ηλικίας, στην ύπαρξη ή μη οικονομικής δυνατότητας για κάλυψη εξειδικευμένων αναγκών, σε περιορισμούς που υφίστανται σε σωματικές και αισθητηριακές λειτουργίες και δραστηριότητες, στις δυσκολίες προσβασιμότητας σε πεζοδρόμια, ΜΜΜ, καταστήματα ή υπηρεσίες, στις προσαρμογές του χώρου εργασίας, κ.λπ.

Ανάλογη συνεργασία με τους φορείς Υγείας της Χώρας, συμπεριλαμβανομένης της ΕΣΑμεΑ, είχαμε και στην Έρευνα Υγείας (Health Survey) που αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής Έρευνας Υγείας και διενεργείται κάθε πέντε (5) χρόνια. Τα αποτελέσματα της Έρευνας ανακοινώθηκαν το 2020 και αποτελούν χρήσιμο οδηγό σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Με εκτίμηση

Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος